

Sygn. akt IV U 336/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Augustyniak

Protokolant: st.prot.sądowy Agnieszka Przystupa

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013r. we Włocławku na rozprawie

sprawy Z. J.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o wypłatę emerytury

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 marca 2013r. znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 336/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 151§1 pkt 1 k.p.a. odmówił Z. J. uchylecia decyzji z dnia 27 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 sierpnia 2012r.

Odwołanie od powyższej decyzji wywiódł Z. J. podnoszą, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego albowiem stwierdzenie Trybunału Konstytucyjnego, że dany przepis pozostaje w sprzeczności z aktem prawnym wyższego rzędu, nie powinien być uwzględniony przez organy stosujące prawo przy rozpatrywaniu konkretnych spraw, a więc w odniesieniu do roszczeń przypadających za okres przed ogłoszeniem wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw co uzasadnia w jego ocenie wypłatę należnej mu emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do 31 marca 2012r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania.

Ustosunkowując się do argumentów podniesionych w przedmiotowym odwołaniu organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji RP orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tym dniem następuje utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, którego dotyczy orzeczenie Trybunału. Wyrok Trybunału z dnia 13 listopada 2012r. został ogłoszony w dniu 22 listopada 2012r. i począwszy od tego dnia utracił moc prawną art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.

U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Tym samym wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. nie ma zastosowania do przypadającej przed dniem 22 listopada 2012r. okresu zawieszenie emerytur na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 13 sierpnia 2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał Z. J. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2008roku. Z uwagi na fakt, iż w chwili uzyskania prawa do ubieganego świadczenia wnioskodawca był zatrudniony w Szpitalu Wojewódzkim we W. wypłata emerytury została zawieszona do czasu rozwiązania stosunku pracy.

Dowód: decyzja k. 38-39, zaświadczenie k. 11 akt rentowych.

Decyzją z dnia 28 stycznia 2009roku wypłata emerytury została podjęta poczynając od dnia 1stycznia 2009roku.

Dowód: decyzja k. 45-47 akt rentowych.

Z uwagi na fakt nierozwiązania przez wnioskodawcę stosunku pracy organ rentowy decyzją z dnia 27 września 2011roku wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011r.

Dowód: decyzja k. 125 akt rentowych.

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2012r. organ rentowy uwzględniając fakt rozwiązania przez Z. J. stosunku pracy wznowił wypłatę świadczenia emerytalnego od dnia 1 kwietnia 2012r.

Dowód: decyzja k. 137-138 akt organu rentowego.

W dniu 3 grudnia 2012r. Z. J. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. złożył skargę o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011r. wraz z odsetkami.

Decyzją z dnia 13 marca 2013roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 151§1 pkt 1 k.p.a. odmówił Z. J. uchylecia decyzji z dnia 12 października 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227) prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 sierpnia 2012r.

Dowód: skarga k. 154, decyzja k. 160 akt organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Ustalony powyżej stan faktyczny został odtworzony z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, które nie były kwestionowane przez strony procesu. Okoliczności zaś dotyczące kwestii zawieszenia przyznanej wnioskodawcy emerytury oraz podstawy prawnej jaka legła u jej podstaw zostały poczynione w oparciu o decyzję z dnia 27 września 2011roku. Podkreślenia wymaga, że z tak ustalonego stanu faktycznego strony wywodziły odmienne skutki prawne.

Wnioskodawca Z. J. domagał się wznowienia w trybie art. 145a k.p.a. postępowania w sprawie decyzji o zwieszeniu wypłaty emerytury z dniem 1 października 2011r. poprzez jej uchylenie jako wydanej na podstawie przepisu ustawy uznanego wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. za niezgodny z Konstytucją RP.

Zgodnie z przywołanym przepisem można żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. W sytuacji określonej powyżej skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Organ administracji publicznej, po przeprowadzeniu postępowania wydaje decyzję, w której:

- 1) odmawia uchylenia decyzji dotychczasowej, gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylenia, albo
- 2) uchyła decyzję dotychczasową, gdy stwierdzi istnienie podstaw do jej uchylenia i wydaje nową decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że wypłata emerytury jaką Z. J. pobierał od dnia 1 stycznia 2009 roku została zawieszona z dniem 1 października 2011r. zgodnie z treścią art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r., Nr 257, poz. 1726). W myśl powołanej normy do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosowało się, poczynając od dnia 1 października 2011 r. Zatem względem wszystkich emerytów, którzy nabyli prawo do owego świadczenia przed dniem 1 stycznia 2011r., zaś w chwili nabycia prawa do emerytury pozostawali w zatrudnieniu u dotychczasowego pracodawcy organ rentowy był zobligowany zawiesić wypłatę przedmiotowego świadczenia od dnia 1 października 2011r.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 roku wydanym w sprawie K2/12 Trybunał Konstytucyjny orzekł natomiast, że **art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) **w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych** (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012 r. poz. 118 i 251), **dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją wydanego orzeczenia jest utrata mocy** art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Znaczy to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunek emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Przenosząc zaprezentowaną argumentację na kanwę rozpoznawanej sprawy podnieść należy, że organ rentowy zasadnie odmówił uchylenia względem wnioskodawcy decyzji z dnia 27 września 2011r. Wyartykułowania bowiem w tym miejscu jeszcze raz wymaga, że dyspozycja wydanego orzeczenia wywołuje skutki prawne tylko w sferze uprawnień ubezpieczonych, którzy prawo do emerytury nabyli w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. Z. J. zaś prawo do emerytury uzyskał w dniu 13 sierpnia 2008r. co było bezsporne między stronami. Fakt, iż wypłata emerytury została podjęta z dniem 1 stycznia 2009 roku nie ma wpływu na podjęte w sprawie rozstrzygnięcie albowiem jak wskazano już wcześniej prawo do emerytury odwołujący się uzyskał przed dniem 8 stycznia 2009r., podjęcie zaś wypłaty emerytury było jedynie konsekwencją ustania przesłanki zawieszającej. Nie sposób w tym miejscu pominąć fundamentalnego

argumentu jaki Trybunał Konstytucyjny przytoczył w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, a mianowicie treść ryzyka emerytalnego. Ryzyko emerytalne to zdarzenie prawne uzasadniające realizację prawa do emerytury. Określenie jego treści przez ustawodawcę jest dla adresatów takiej regulacji informacją, jakie warunki muszą spełnić, żeby zrealizować swoje prawo do świadczenia emerytalnego. W tym kontekście, jeśli ubezpieczony już raz te warunki skutecznie spełnił (na gruncie rozpatrywanej sprawy osiągnął wiek emerytalny i odpowiedni staż pracy – bo taka była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na emeryturę od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.), to niedopuszczalne jest – z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa – nakazanie mu zastosowania się do nowej treści ryzyka, czyli nakazanie mu ponownego zrealizowania już raz skutecznie zrealizowanego prawa do emerytury. Osoby, o których mowa w orzeczeniu, podjęły decyzje o przejściu na emeryturę, nie mogąc przewidzieć, że przepisy zmienią się na ich niekorzyść. W przeciwnym wypadku nie składałyby one wniosku o ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego, bo korzystniejsze byłoby dla nich pobieranie wynagrodzenia niż dużo mniejszej emerytury, o którą wystąpiłyby po ustaniu zatrudnienia i która wówczas była wyższa niż ta wyliczona w chwili, gdy złożyły wniosek po osiągnięciu wieku emerytalnego. Sytuacja wnioskodawcy w chwili ubiegania się o przyznanie emerytury była zaś z gołą odmienna, gdyż w czasie rozpoznawania wniosku o emeryturę obowiązywał wymóg rozwiązania stosunku pracy przez ubezpieczonego, inaczej wypłata świadczenia emerytalnego podlegała bowiem zawieszeniu. Zaakcentowania zatem wymaga, że Z. J. w chwili występowania z wnioskiem o emeryturę miał świadomość ustawowych przesłanek jakie wymagane są w celu uzyskania prawa do emerytury i jej wypłaty. Ubiegając się o przedmiotowe świadczenie w owym czasie odwołujący potwierdził akceptację obowiązujących warunków.

Przytoczona argumentacja pozwoliła uznać zatem, że brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania Z. J. w związku z czym Sąd Okręgowy postępując zgodnie z dyspozycją art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. dokonał jego oddalenia.